

5. Майборода К. С. Формування функціональних систем організму спортивних коней залежно від технології вирощування. *Науковий вісник НУБіП України*. 2017. Серія: Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. Вип. 270. С. 148-156.

6. Ібатуллін І. І., Кондратюк В. М. Годівля спортивних коней : методичні рекомендації. Київ : Аграрна наука, 2015. 48 с.

7. Інструкція з бонітування племінних коней. Інструкція з ведення племінного обліку. Положення про централізований племінний облік у конярстві. Ю. Ф. Мельник та ін. Київ: Аристей, 2007. 108 с.

Abstract. The article provides data on the feeding of sports horses. Determination of the effectiveness of an enriched diet and a vitamin-mineral complex (VMC) for improving the physical condition, performance and specific qualities of horses specializing in classical dressage.

The study was conducted on two groups of analogue horses (n=20). The control group received a basic diet, the experimental group received an improved diet, balanced in energy, protein and trace elements. The assessment was carried out using morphometric measurements, live weight dynamics and the quality of dressage element performance.

Keywords: ukrainian horse breed, feeding technology, genetic potential, selection, sports performance.

Науковий керівник:

Онищенко Л.В.,

канд. с.-г. наук, доцентка

кафедри технологія виробництва продукції тваринництва

Миколаївський національний аграрний університет

УДК: 636.09:636.7:616.5-002-085

ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ЛІКІВ ПРИ ДЕРМАТИТІ У СОБАК

Діана ОЛІЙНИЧЕНКО, здобувачка вищої освіти 4 курсу

освітнього ступеня «Магістр», спеціальності 212

«Ветеринарна санітарія, гігієна та експертиза»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація. Розглянуто ефективність поєднання системних антибіотиків та пробіотичних шампунів при лікуванні канінського атопічного дерматиту. Проаналізовано вплив комплексної терапії на клінічні показники (шкали CADESI-4 та PVAS), швидкість відновлення шкірного бар'єру та частоту рецидивів. Встановлено, що таке лікування допомагає організму швидше позбутися збудників хвороби та повернути природний баланс мікроорганізмів.

Ключові слова: атопічний дерматит, собаки, антибіотики, пробіотичні шампуні, CADESI-4, PVAS.

У ветеринарній медицині дерматити належать до найбільш розповсюджених патологій, які суттєво погіршують якість життя тварин. Особливу складність становить канінський атопічний дерматит (КАД) — хронічне запалення, яке часто ускладнюється вторинними бактеріальними або дріжджовими інфекціями [1].

Традиційна монотерапія далеко не в усіх випадках гарантує тривалий результат, оскільки не здатна відновити природну рівновагу шкірної мікрофлори [2].

Метою дослідження є аналіз ефективності комбінованого застосування антибіотиків і пробіотичних засобів у терапії КАД.

Аналіз літературних джерел свідчить, що найбільш результативним підходом є поєднання системних препаратів (цефподоксим, флуконазол) із топічним доглядом [3].

За даними досліджень, використання спеціалізованих аерозольних засобів на основі молочнокислих бактерій (зокрема *L. rhamnosus*, *L. reuteri*) демонструє значну ефективність. [5].

Зокрема, при комбінованому лікуванні середнє зниження показників за шкалою CADESI-4 становить близько 30–50 %, а за шкалою PVAS — понад 34 % [4].

Важливим аспектом є безпечність терапії. Системні антибіотики першого вибору (амоксцилін із клавуланатом, цефалексин) зазвичай добре переносяться [6].

Аби наочно продемонструвати рівень безпеки кожного з терапевтичних підходів, у таблиці 1 систематизовано дані про кількість піддослідних тварин, а також характер і частоту виникнення небажаних реакцій.

Табл. 1 Небажані прояви при різних схемах лікування дерматитів у собак

Метод лікування	Кількість собак	Побічні ефекти	Частота (%)	Примітки
Місцеві пробіотики (у формі спреї)	10	Виникли слабкі папульозні висипання, почервоніння та незначний свербіж.	10 %	Ці прояви були короткочасними та не потребували відміни лікування.
Системна антибіотикотерапія (препарати першої лінії)	39	Спостерігалися легка діарея та зниження апетиту.	10–15 %	Симптоми зникли після того, як було скориговано дозу. Загалом тварини добре перенесли курс.
Комплексна терапія (антибіотики разом із пробіотиками)	45	Зафіксовано незначну сухість шкіри та легкий свербіж.	5 %	Усі побічні ефекти швидко минули, а лікування показало високу

				ефективність і гарну переносимість.
--	--	--	--	---

Таким чином, наведені дані свідчать, що побічні ефекти при використанні пробіотичних спреїв є мінімальними (легке почервоніння у 10 % випадків) і не потребують припинення курсу. Комбінований підхід продемонстрував найнижчу частоту побічних реакцій (близько 5 %) порівняно з іншими методами.

Отже, комплексна терапія забезпечує швидший та стійкіший ефект, сприяє відновленню функцій шкірного бар'єру та знижує ризик рецидивів.

Список використаних джерел

1. Іовенко А., Найдіч О., Пивоварова І. Атопічний дерматит собак (огляд літератури). *Agrarian Bulletin of the Black Sea Littoral*. 2020. Issue 97. С. 75–78.
2. Bajwa J. Canine superficial pyoderma and therapeutic considerations. *Diagnostic Dermatology. Dermatologie diagnostique*, 2016, 57(2), P. 204–206.
3. Шульженко Н.М., Суслowa Н.І. Діагностичні критерії та ефективність комплексної терапії за атопічного дерматиту у собак. *Modern Methods of Diagnostic, Treatment and Prevention in Veterinary Medicine*. 2021. С. 177–178.
4. Sofou E. I., Aleksandrova S., Badulescu E., Chatzis M., Saridomichelakis M. Efficacy of antimicrobial treatment in dogs with atopic dermatitis: An observational study. *Veterinary Sciences*, 2022, 9, P. 1–12.
5. Santoro, D., Fagman, L., Zhang, Y., Fahong, Y. *Clinical efficacy of spray-based heat-treated lactobacilli in canine atopic dermatitis: A preliminary, open-label, uncontrolled study. Veterinary Dermatology*. 2021, P. 114–118.
6. Loeffler A., Cain C.L., Ferrer L., Nishifuji K. Antimicrobial use guidelines for canine pyoderma by the International Society for Companion Animal Infectious Diseases (ISCAID). *Veterinary Dermatology*. 2025. Vol. 3. P. 234–282.

Abstract. *The efficacy of combining systemic antibiotics with probiotic shampoos in the treatment of canine atopic dermatitis was examined. The study analyzed the impact of combination therapy on clinical parameters (CADESI-4 and PVAS scales), the rate of skin barrier recovery, and the frequency of relapse. This treatment has been found to facilitate the rapid clearance of pathogens and restore microbial homeostasis.*

Keywords: *atopic dermatitis, canine, antibiotics, probiotic shampoos, CADESI-4, PVAS.*

Науковий керівник:

Найдіч О.В.

канд. вет. наук, доцентка

кафедри ветеринарної медицини та гігієни,

Миколаївський національний аграрний університет